

Tisková zpráva

V Bruselu 26. 2. 2024

Ministr zemědělství: Pro lepší fungování evropského zemědělství je potřeba méně regulace a více motivace

Na napjatou situaci mezi zemědělci napříč evropskými státy reagovala dnešní mimořádná Rada ministrů zemědělství a rybnářství v Bruselu. Evropská komise v reakci na požadavek České republiky představila úpravu metodiky kontrol systému satelitního monitorování (AMS), který by měl snížit počet kontrol u zemědělců minimálně o 50 procent, čímž by se vrátily na úroveň roku 2022. Podle ministra zemědělství Marka Výborného (KDU-ČSL) se musí počet kontrol snížit ještě více. Komise také zahájila hloubkovou analýzu administrativní zátěže zemědělců. Její výsledek určí oblasti, ve kterých bude potřeba udělat zjednodušující změny. Na stole jsou návrhy k úpravě oblasti podmíněnosti, nebo zkrácení administrativních lhůt.

„Jsem přesvědčen, že podstatné snížení administrativní zátěže a rovnováha mezi environmentálními ambicemi a konkurenceschopností je odpovědí nejen na současné protesty, ale i zásadním faktorem pro budoucnost celého odvětví. Pro lepší fungování evropského zemědělství je potřeba méně regulace a více motivace. Jsem rád, že Komise zareagovala na moji výzvu z minulé Rady ministrů a upraví metodiku kontrol satelitního sledování pozemků, měla by ale být ještě ambicióznější. Pokud jsme spustili digitální systém, nemůžeme mít počet kontrol stejný, jako před jeho zavedením,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Z prvotní analýzy upravené metodiky, kterou udělal Státní zemědělský intervenční fond, vyplývá, že by počet kontrol klesl na 50 %. Zavedení systému AMS přitom vedlo loni ke zvýšení kontrol v ČR téměř o 100 % oproti roku 2022 – v roce 2022 bylo 5 250 kontrol, v následujícím roce již 9 758.

Evropská komise dnes představila také další krátkodobá a střednědobá opatření, která by mohla přinést určitou úlevu jak zemědělcům, tak vnitrostátním správním orgánům. Ta se týkají například úpravy pravidel podmíněnosti, tedy tzv. DZES (dobrý zemědělský a environmentální stav). Díky změnám budou moci v letošním roce zemědělci třeba osít plochy původně vyčleněné jako neproduktivní dusíkem vázajícími plodinami. Diskutuje se o dalších úpravách podmínek střídání a rotací plodin nebo o parametrech ochrany půdy.

„Vzhledem k současné složité situaci je potřeba bavit se o jejich dlouhodobém nastavení, namísto každoročních výjimek. Pro zemědělce je důležité vědět, s jakými podmínkami mohou počítat, každoroční změny ke stabilitě v zemědělství moc nepřispívají,“ uvedl ministr Výborný.

Heslem řady zemědělských protestů napříč Evropou se stala Zelená dohoda. Česká republika nezpochybňuje její cíle. Je však potřeba zaměřit se na způsob jejich naplňování. Je třeba dostatečný časový prostor pro přizpůsobení se změnám.

„Zachování konkurenceschopnosti a udržitelnosti nesmí být v protikladu k environmentální ambici. Zemědělci sami vědí, jak důležité je zachování úrodné půdy pro další generace. Musíme ale usilovat o přiměřenost a rovnováhu těchto zájmů. Zásadním požadavkem protestů v Česku je řešení přemíry byrokracie. Evropa musí zásadně snížit množství monitoringu, kontrol a výkazů, kterými zemědělce zahlcuje tak, že už skoro nemají čas vyjet na pole. Proto chci, abychom evropskou zemědělskou politiku a související věci dostali do reálného rámce, jedině tak o těchto změnách dokážeme přesvědčit i samotné zemědělce,“ řekl ministr Výborný.

Požadavky Zelené dohody podle něj nesmí ohrožovat konkurenceschopnost a udržitelnost zemědělství.

Vojtěch Bílý
tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství